

Milosevicev zaokret

Author: [Zeljko Cvijanovic](#)

Stavljanjem u stranu najavljenog zakona o terorizmu u Srbiji, Milosevic mozda porucuje Zapadu da je spreman za dijalog.

Jugosloveni se ove nedelje jos oporavljaju od soka zbog iznenadnog povlacenja sa dnevnog reda Savezne skupstine, najavljenog represivnog Zakona o terorizmu.

Ocekivano izglasavanje zakona, po kojem je drzava trebalo da dobije neogranicenu vlast, predstavljalo je cistu formalnost. Rezim je mesecima, pazljivo smisljenom i snaznom propagandnom kampanjom preko drzavne televizije i radija, pripremao javnost za donosenje ovog kontroverznog zakona.

U opticaju je nekoliko teorija koje objasnjavaju razloge ovog zaokreta. Neki veruju da je do njega doslo nakon sto su najblizi saradnici jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica izrazili svoje negodovanje protiv donosenja ovog zakona. Drugi sumnjaju da Milosevic nastoji da posalje znake pomirenja Zapadu.

Veruje se da je predlozeni zakon, koji je omogucavao organima vlasti siroku interpretaciju onoga sto cini teroristicku aktivnost, bio usmeren prvenstveno protiv opozicionih licnosti i studentskog pokreta "Otpor". Ovo je prvi put u toku poslednjih nekoliko godina da se predlog zakona povlaci ovakvom brzinom.

Ovaj poslednji potez vlasti do sada nije dovoljno objasnjen. "Primili smo vise korisnih primedbi i saveta", bilo je sve sto je pomocnik premijera i Milosevicev savetnik, Vladan Kutlesic odgovorio.

Do povlacenja predloga zakona moglo je doci zbog protivljenja ultranacionalistickog lidera Srpske radikalne stranke, Vojislava Seselja, dugogodisnjeg Milosevicevog saveznika, cijom podrskom predsednikova Socijalisticka partija obezbedjuje vecinu u parlamentu.

Neki sumnjaju da se Seselj boji da bi se novi zakon mogao upotrebiti protiv njegove partije, ukoliko dodje do promena u saveznistvu sa Milosevicem. Vec duze vreme govori se o tome da bi Milosevic zeleo da zameni neofasistickog vodju mnogo umerenijim saveznikom, verovatno partijom na cijem se celu nalazi opozicioni vodja Vuk Draskovic.

Jedno od objasnjenja je i da je Seselj trazio politicke ustupke u zamenu za podrzavanje predloga zakona, ali da je cena bila previsoka.

Opozicioni vodja, Vladan Batic, tvrdi da se Socijalisticka narodna partija, SNP, koju predvodi savezni premijer Momir Bulatovic i njegovi crnogorski saveznici u saveznom parlamentu usprotivila nacrtu zakona.

Batic kaze da opozicija iz redova SNP dolazi iz liberalne frakcije unutar ove partije koju predvodi uticajni Predrag Bulatovic. Medjutim, visoki funkcioneri iz Miloseviceve partije s negodovanjem odbacuju ove glasine. "Smesno je misliti da bi Seselj ili Bulatovic odvratili predsednika u ovako vaznoj stvari", rekao je jedan od njih.

Predlog zakona, nastavlja ovaj zvanicnik, u stvari je Miloseviceva poruka medjunarodnoj zajednici, premda je u njoj sadrzano vise znacjenja. S jedne strane, predsednik jasno stavlja do znanja da se opozicionari - koji ocigledno uzivaju podrsku zapadnih vlada - mogu u roku od 24 sata naci u zatvoru. Istovremeno,

odlaganjem donosenja ovog zakona, on porucuje Zapadu da je spreman za dijalog.

Pravnici su nepokolebljivo bili protiv ovog zakona. Njemu je mesto u domenu "zakonodavne psihijatrije", kaze poznati profesor krivicnog prava Momcilo Grubac. "Da li je moguće", zapitao se on, "da postoje pravници koji su u stanju da takvu paranoju pretvore u zakonske norme? Uzasava sama ideja da može doći do donosenja ovakvog zakona."

Tekst ovog zakona je zabrinjavajuće nejasan. Za razliku od Krivicnog zakona koji definise terorizam kao "nasilje usmereno protiv drzave", nacrt ovog zakona prosirojuje definiciju na "opasna dela" usmerena "protiv ustavnog poretka".

Maksimalno vreme koje osumnjiceni mogu provesti u pritvoru povecava se sa tri na trideset dana. Kazne protiv "terorista" ukljucuju dozivotnu robiju, dok bi se kazne od tri godine zatvora automatski delile bilo kom licu koje "deli papire, audio-vizuelne, elektronske i druge stvari koje pozivaju i pospesuju terorizam". Ako osumnjicenog potpomazu iz inostranstva, kazna se povecava na pet godina.

Srbi ironicno upiru prstom na "meku stranu" ovog zakona; na stavku koja obecava da "lice koje je u braku ili u bliskom srodstvu sa okrivljenim za delo terorizma neće biti kaznjavano".

Clan 5. ovog zakona narocito je sporan jer daje pravo licima da vrse "antiteroristicke aktivnosti".

"To u praksi znaci", kaze Grubac, "da neko lice može daci u vazduh vodovod, a neće biti kaznjeno sve dok god ono bude govorilo da je to uradilo da bi otkrilo teroriste".

Upravo siroke interpretacije odvajaju ovaj zakon od ostalih represivnih mera. "Njegov osnovni cilj je zastrasivanje", kaze Drago Hiber, bivši profesor Pravnog fakulteta u Beogradu, jedan od mnogih profesora koji su izgubili posao posle donosenja drakonskog Zakona o univerzitetu, usmerenog protiv politickih neistomisljenika rezima. Branislav Tapuskovic, predsednik advokatske komore Srbije, se slaze sa ovim misljenjem. "Bilo kakvo kritikovanje organa vlasti može se tumaciti kao teroristicko delo"

Iz krugova bliskih Milosevicu saznaje se da on okleva sa donosenjem ovog zakona zbog opsega moci koja se daje drzavi. "Dok god ovaj zakon ne stupi na snagu", kaze nas izvor, "Milosevic može pregovarati za Zapadom. Jednom kada se usvoji, on ga mora primenjivati."

Zeljko Cvijanovic je redovni dopisnik IWPR.

Location: [Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/milosevicev-zaokret>